

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

เวลา ๕ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒	อัตลักษณ์และความหลากหลาย ในสังคมพหุวัฒนธรรม	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓	ความหลากหลายในสังคมพหุ- วัฒนธรรม:ชาติพันธุ์ของประชากร	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔	ความหลากหลายในสังคมพหุ- วัฒนธรรม: ภาษา	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕	ความหลากหลายในสังคมพหุ- วัฒนธรรม: ศาสนา	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖	ความหลากหลายในสังคมพหุ- วัฒนธรรม: วัฒนธรรม	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗	การอยู่ร่วมกันในสังคม พหุวัฒนธรรมและการพึ่งพา ซึ่งกันและกัน	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘	ความมีวินัยในตนเองเพื่อ ความปรองดอง สมานฉันท์	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๙	กิจกรรมบูรณาการ ทบทวน และโครงการ	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐	ทดสอบปลายภาค	เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒
อัตลักษณ์และความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์

๔.๑ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

การเฝ้าหาความรู้

๒. ผลการเรียนรู้

๑๐. ยอมรับในอัตลักษณ์และเคารพความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม

๑๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สังคมพหุวัฒนธรรมเป็นสังคมที่มีกลุ่มคนหลากหลายเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา และวัฒนธรรมอาศัยอยู่ร่วมกัน ในสังคมพหุวัฒนธรรมจึงมีอัตลักษณ์ของประชากรที่หลากหลาย ซึ่งแต่ละอัตลักษณ์ก็มีความแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม ถิ่นที่อยู่อาศัย ความเชื่อ ศาสนา และภาษา

๔. สาระการเรียนรู้

๑. อัตลักษณ์และความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม

๑.๑ อัตลักษณ์ในสังคมพหุวัฒนธรรม

๑.๒ ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๔. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์และความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม
- การอภิปรายเกี่ยวกับอัตลักษณ์และความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม
- การสรุปความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม

๘. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง อัตลักษณ์ และความหลากหลายใน สังคมพหุวัฒนธรรม ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูนำภาพประชากรกลุ่มต่าง ๆ ๕-๑๐ ภาพ มาให้นักเรียนดูในห้องเรียน ให้นักเรียนสังเกตความแตกต่างของประชากรกลุ่มต่าง ๆ ครูซักถามนักเรียนว่า มองเห็นอะไรบ้างจากภาพเหล่านี้ ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม จากนั้นครูซักถามต่อว่า ถ้าประชากรกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้มาอาศัยอยู่ร่วมกันในสังคมเดียวกัน จะทำให้สังคมมีลักษณะเป็นอย่างไร นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน โดยให้แต่ละกลุ่มเลือกผู้นำกลุ่ม ๑ คน และแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่มด้วยตนเอง

๖. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง “สังคมพหุวัฒนธรรม” และ “อัตลักษณ์ในสังคมพหุวัฒนธรรม” จากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ ของ วพ. และศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น เอกสารในห้องสมุด อินเทอร์เน็ต จากนั้นครูตั้งประเด็นคำถามว่า

- สังคมพหุวัฒนธรรมคืออะไร มีความสำคัญอย่างไร
- อัตลักษณ์ในสังคมพหุวัฒนธรรมมีลักษณะเป็นอย่างไร

๗. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายในประเด็นคำถามของครูภายในกลุ่ม แล้วสรุปผลการอภิปรายเป็นแผนที่ความคิด และส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปรายหน้าชั้นเรียน

๘. ครูให้นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้จากการฟังผลการอภิปรายของแต่ละกลุ่มลงในแบบบันทึกความรู้เป็นการบ้านส่งครู

๙. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๑๐. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า “อัตลักษณ์ที่แตกต่างกันของประชากรในสังคมพหุวัฒนธรรมทำให้สังคมมีความหลากหลายในด้านต่าง ๆ” แล้วให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่ามีด้านใดบ้าง ครูช่วยสรุปจนได้ทั้งหมด ๔ ด้าน ได้แก่ ชาติพันธุ์ของประชากร ภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อใช้สำหรับการเรียนการสอนในชั่วโมงถัดไป

ขั้นขยายความรู้

๑๑. ครูให้นักเรียนเลือกศึกษานิยามและความหมายของคำว่า “สังคมพหุวัฒนธรรม” หรือ “อัตลักษณ์” คำใดคำหนึ่งตามความสนใจ แล้วเขียนเป็นเรียงความส่งครู เพื่อแสดงให้เห็นวินัยในการยอมรับในอัตลักษณ์และเคารพความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรมในเรื่อง การเฝ้าหาความรู้ของนักเรียน ครูคัดเลือกเรียงความที่ดีที่สุด ๑ เรื่อง ให้นักเรียนเจ้าของผลงานออกมานำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียน

ขั้นประเมิน

๑๒. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๓. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๕. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- ปัจจัยที่ทำให้อัตลักษณ์ในสังคมพหุวัฒนธรรมมีความแตกต่างกันได้แก่อะไรบ้าง
- สังคมพหุวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ จะมีความหลากหลายในด้านใดบ้าง

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง อัตลักษณ์และความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้

๑๗. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม: ชาติพันธุ์ของประชากร เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพประชากรกลุ่มต่าง ๆ ๕-๑๐ ภาพ
๒. แบบบันทึกความรู้
๓. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓

ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม: ชาติพันธุ์ของประชากร

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์

๔.๑ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความอดทน การฝึกหาความรู้

๒. ผลการเรียนรู้

๑๐. ยอมรับในอัตลักษณ์และเคารพความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม

๑๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ประชากรโลกแบ่งกลุ่มชาติพันธุ์ได้ ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มคอเคซอยด์ กลุ่มมองโกลอยด์ และกลุ่มนิกรอยด์ ในภูมิภาคหนึ่ง ๆ จะมีประชากรกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้อาศัยอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งมีผลมาจากกระบวนการเปลี่ยนแปลงและวิวัฒนาการด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ เช่น การอพยพย้ายถิ่น

๔. สาระการเรียนรู้

๑. อัตลักษณ์และความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม

๑.๒ ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม

– ชาติพันธุ์ของประชากร

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด

๒. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับชาติพันธุ์ของประชากร
- การทำใบงานเรื่อง ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม: ชาติพันธุ์ของประชากร
- การสรุปความรู้เรื่อง ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม: ชาติพันธุ์ของประชากร

๘. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง ความหลากหลายในสังคมพหุ-วัฒนธรรม: ชาติพันธุ์ของประชากร ๒. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูนำภาพประชากรในทวีปเอเชีย ทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกามาวางต่อกันให้นักเรียนดูในห้องเรียน ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบภาพทั้งสามภาพว่า ประชากรในภาพมีความแตกต่างกันอย่างไร

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูอธิบายเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ของประชากร ได้แก่ คอเคซอยด์ มองโกลอยด์ และนิกรอยด์ ให้นักเรียนฟัง โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ๑-๒ ม. ๔-๖ ของ วพ. นักเรียนสรุปความรู้ที่ลงในสมุด จากนั้นครูตั้งประเด็นคำถามว่า

- สังคมในแต่ละภูมิภาคของโลกมีลักษณะของประชากรเป็นอย่างไร
- มีประชากรทั้งสามกลุ่มอาศัยอยู่ร่วมกันในสังคมของภูมิภาคนั้น ๆ หรือไม่

๖. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น เอกสารในห้องสมุด อินเทอร์เน็ต แล้วเขียนตอบประเด็นคำถามของครูลงในใบงานที่ ๑ เรื่อง ชาติพันธุ์ของประชากร เป็นแผนผัง แผนที่ความคิด หรือเรียงความ ส่งครู เป็นการบ้านในชั่วโมงถัดไป

๗. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

๘. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปว่า การที่จะยอมรับและเคารพในความหลากหลายของชาติพันธุ์ของประชากร เราจะต้องปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในเรื่องใดบ้าง ครูช่วยเสนอแนะและเขียนข้อสรุปของนักเรียนลงบนกระดาน โดยข้อสรุปควรได้แก่เรื่อง ความอดทนและการใฝ่หาความรู้ และครูอธิบายเพิ่มเติมว่า “การปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในเรื่อง ความอดทนและการใฝ่หาความรู้ จะตรงกับค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ในข้อที่ ๒ คือ ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม และข้อที่ ๔ คือ ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม” แล้วให้นักเรียนบันทึกความรู้ที่ได้ลงในสมุดส่งครู

ขั้นขยายความรู้

๕. ครูให้นักเรียนเลือกศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทางชาติพันธุ์ของประชากรในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ๑ ภูมิภาค ศึกษาข้อมูลทั้งที่มาของแต่ละชาติพันธุ์ ลักษณะ วิธีการดำรงชีวิต และปัญหาที่เกิดขึ้นในการอยู่ร่วมกับชาติพันธุ์อื่น ๆ ในสังคม สรุปและจัดทำเป็นรายงาน หรือเขียนเป็นเรียงความหรือบทความ อย่างใดอย่างหนึ่ง ส่งครู

ขั้นประเมิน

๕. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๐. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๒. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- ชาติพันธุ์ของประชากรแบ่งได้เป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้กี่กลุ่ม อะไรบ้าง
- เพราะเหตุใดในภูมิภาคหนึ่ง ๆ อาจจะมีประชากรชาติพันธุ์ต่าง ๆ อาศัยอยู่ร่วมกัน

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม: ชาติพันธุ์ของประชากร โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้

๑๔. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม: ภาษา เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพประชากรในทวีปเอเชีย ทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
๒. ใบงานที่ ๑ เรื่อง ชาติพันธุ์ของประชากร
๓. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล
๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔
ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม: ภาษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์

๔.๑ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความอดทน การฝึกหาความรู้

๒. ผลการเรียนรู้

๑๐. ยอมรับในอัตลักษณ์และเคารพความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม

๑๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งอาจจะมีภาษาในการติดต่อสื่อสารมากกว่า ๑ ภาษา หรือ ๑ ตระกูลภาษา เช่น ในทวีปแอฟริกามีการใช้ภาษามากกว่า ๑,๐๐๐ ภาษา ภาษาที่ใช้ในสังคมที่มีความหลากหลายมีผลมาจากชาติพันธุ์ของประชากรที่มีความหลากหลาย รวมไปถึงการอพยพย้ายถิ่นที่ทำให้เกิดการเลือนไหลของภาษาจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง

๔. สาระการเรียนรู้

๑. อัตลักษณ์และความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม

๑.๒ ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม

– ภาษา

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๔. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การอภิปรายเกี่ยวกับความหลากหลายทางภาษาในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก
- การสรุปความรู้เรื่อง ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม: ภาษา

๘. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง ความ หลากหลายในสังคมพหุ- วัฒนธรรม: ภาษา ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูเขียนคำว่า “สวัสดี” เป็นภาษาต่าง ๆ ลงบนกระดาน เช่น

- Good Morning ของภาษาอังกฤษ
- ซาลามัตดาตัง ของภาษาบรูไนและมาเลเซีย
- สะบายดี ของภาษาลาว
- หมั่นห่าว ของภาษาจีน

ครูให้นักเรียนสังเกตภาษาต่าง ๆ บนกระดานว่า แต่ละภาษามีความแตกต่างกัน จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันคิดและพิจารณาว่า ในชีวิตประจำวันของนักเรียนได้ยินคำพูดเหล่านี้หรือไม่ แล้วช่วยกันแสดงความคิดเห็น

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูตั้งประเด็นคำถามว่า ในภูมิภาคหนึ่ง ๆ ของโลกจะมีการใช้ภาษาที่หลากหลายหรือไม่ โดยครูยกตัวอย่างบางภูมิภาค เช่น ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภูมิภาคต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกา แล้วให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ ของ วพ. และแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น เอกสารในห้องสมุด อินเทอร์เน็ต

๖. ครูให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้มาร่วมกันอภิปรายในประเด็นคำถามที่ครูตั้งไว้ในห้องเรียน โดยให้นักเรียนจัดแบ่งหน้าที่การอภิปรายด้วยตนเอง จากนั้นให้นักเรียนสรุปผลการอภิปรายเป็นแผนความคิดลงบนกระดาน แล้วให้นักเรียนบันทึกแผนที่ความคิด รวมทั้งความรู้สึกละและความตระหนักที่นักเรียนมีต่อเรื่อง “ความหลากหลายทางภาษา” ลงในสมุดส่งครูเป็นการบ้านในชั่วโมงถัดไป

๗. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

๘. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า “เมื่อเราเห็นคุณค่าของภาษาที่แตกต่างกันของประชากรชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในแต่ละภูมิภาคแล้ว เราต้องปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง เพื่อแสดงให้เห็นว่าเรามีความตระหนักและเห็นคุณค่าต่อเรื่อง ความหลากหลายทางภาษา เราต้องมีความอดทนอดกลั้น ไม่ล้อเลียนภาษาอื่น ไม่ดูถูก ดูหมิ่นภาษาอื่นที่แตกต่างจากเรา และหมั่นฝึกหัดความรู้เกี่ยวกับภาษาอื่น ๆ นอกจากภาษาของตนเองอยู่เสมอ” ครูซักถามนักเรียนว่า การปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองในเรื่องดังกล่าวตรงกับค่านิยมหลัก ๑๒ ประการในข้อใดบ้าง อย่างไร ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม และสรุปความรู้ที่ได้ลงในแบบบันทึกความรู้ส่งครู

ขั้นขยายความรู้

๙. ครูให้นักเรียนเลือกศึกษาภาษาที่นักเรียนสนใจ ๑ ภาษา ฝึกฝนภาษานั้น ๆ จนมีความรู้ความสามารถที่ดี แล้วจัดทำเป็นโปสเตอร์ แผ่นพับ หรือพ็อกเก็ตบุ๊ค นำไปวางไว้ในห้องเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กันกับเพื่อน ๆ ภายในห้องเรียน หรือออกมาพูดให้เพื่อน ๆ ฟังหน้าชั้นเรียน

ขั้นประเมิน

๑๐. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและจากปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๑. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๓. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- เพราะเหตุใดในภูมิภาคหนึ่ง ๆ อาจจะมีการใช้ภาษาหลากหลายมากกว่า ๑ ภาษา
- กรุงเทพมหานครมีลักษณะการใช้ภาษาของกลุ่มประชากรต่าง ๆ อย่างไร

ขั้นตอนและนำไปใช้

๑๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม: ภาษา โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้

๑๕. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพุดิปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งนำไปเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๖. กรุณาอธิบายให้นักเรียนอ่านเรื่อง ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม: ศาสนา เป็น
การบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. แบบบันทึกความรู้
๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล
๓. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕

ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม: ศาสนา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์

๔.๑ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความอดทน การเฝ้าหาความรู้ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๑๐. ยอมรับในอัตลักษณ์และเคารพความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม

๑๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ศาสนาที่สำคัญของโลกมีหลากหลายศาสนา แต่ศาสนาที่มีการกระจายตัวและมีขอบเขตกว้างขวางมากที่สุด ได้แก่ พระพุทธศาสนา คริสต์ศาสนา และศาสนาอิสลาม ในพื้นที่หนึ่ง ๆ มักจะมีประชากรที่นับถือศาสนาแตกต่างกัน นอกจากนี้ในบางพื้นที่ยังมีการนำศาสนาผสมผสานเข้ากับลัทธิความเชื่อของตนเองอีกด้วย

๔. สาระการเรียนรู้

๑. อัตลักษณ์และความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม

๑.๒ ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม

– ศาสนา

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน
๓. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการนับถือศาสนาในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก
- การจัดทำรายงานเกี่ยวกับการนับถือศาสนาในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก

๘. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง ความหลากหลายในสังคมพหุ-วัฒนธรรม: ศาสนา ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน (อาจจะเป็นการแบ่งกลุ่มอย่างคร่าว ๆ) แล้วให้นักเรียนเล่นเกม บอกชื่อศาสนาและลัทธิความเชื่อที่เรารู้จัก ๑๐ ชื่อ ใส่งลงในกระดาษ กลุ่มใดคิดได้ครบ ๑๐ ชื่อก่อนเป็นผู้ชนะ (ครูอาจจะมีการวัลเล็กน้อยให้นักเรียนได้) ครูกล่าวชมเชยกลุ่มที่ชนะเกมและให้กำลังใจกลุ่มอื่น ๆ จากนั้นครูให้นักเรียนสังเกตว่า “ศาสนาและลัทธิความเชื่อในโลกมีอยู่มากมาย แต่ที่เรา รู้จักและคุ้นเคยมากที่สุด ได้แก่ พระพุทธศาสนา คริสต์ศาสนา และศาสนาอิสลาม”

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน (หรืออาจใช้กลุ่มเดิม) โดยให้แต่ละกลุ่มเลือกผู้นำกลุ่ม ๑ คน และแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่มด้วยตนเอง

๖. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกภูมิภาคในโลก ๑ ภูมิภาคที่นักเรียนสนใจ และศึกษาการนับถือศาสนาของประชากรในภูมิภาคนั้น ๆ สรุปแล้วนำภาพและข้อมูลที่ได้ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

๗. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๘. ครูให้นักเรียนสังเกตว่า “ในแต่ละภูมิภาคที่นักเรียนได้ศึกษาและฟังการนำเสนอของเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ มีการนับถือศาสนาที่แตกต่างกัน” แล้วให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นและสรุปเป็นข้อสรุปของเรื่อง ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรมในด้านศาสนา แล้วให้นักเรียนเขียนบันทึกข้อสรุปลงในสมุด

๙. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลและภาพที่ได้นำเสนอหน้าชั้นเรียนไปแล้วไปจัดทำเป็นรายงาน โดยครูให้นักเรียนเพิ่มเติมวิธีการปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองในการเรียนรู้เรื่อง ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม: ศาสนา และหลักคำนิยม ๑๒ ประการข้อที่เกี่ยวข้องในรายงานด้วย แล้วนำมาส่งครูในชั่วโมงถัดไป

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูให้นักเรียนเลือกศึกษาศาสนาที่นักเรียนสนใจ ๑ ศาสนา (ควรเป็นศาสนาหรือลัทธิความเชื่อที่ไม่ใช่ศาสนาหรือลัทธิความเชื่อที่ตนเองนับถือ) โดยศึกษาในหัวข้อต่าง ๆ เช่น

- ประวัติความเป็นมาของศาสนา
- ประวัติของศาสดาในศาสนา
- ความเจริญก้าวหน้าศasanานั้นและสภาพการนับถือในปัจจุบัน
- ศาสนากับความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม

ให้นักเรียนนำข้อมูลและภาพที่ได้จากการศึกษามาสรุปและเขียนเป็นเรียงความหรือบทความส่งครู ครูเลือกเรียงความหรือบทความ ๓ เรื่อง ไปติดไว้บนป้ายนิเทศภายในห้องเรียน ให้นักเรียนคนอื่น ๆ ได้ศึกษาเรียนรู้ต่อไป

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- ศาสนาที่มีขอบเขตของผู้นับถือมากที่สุดในโลกได้แก่ศาสนาอะไรบ้าง

– ในพื้นที่หนึ่ง ๆ จะมีประชากรที่นับถือศาสนาแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม: ศาสนา โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพาดิปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๗. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม: วัฒนธรรม เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๒. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖
วัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์
- ๔.๑ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย
- จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- ความอดทน การเฝ้าหาความรู้ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
๒. ผลการเรียนรู้
๑๐. ยอมรับในอัตลักษณ์และเคารพความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม
๑๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในแต่ละพื้นที่ของโลกมีลักษณะทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งเกิดจากสังคมที่มีชาติพันธุ์ของประชากร ภาษา ศาสนา คติ ความเชื่อ และสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันไป ขณะที่วัฒนธรรมของสังคมในชาติตะวันตกที่มีความทันสมัยในหลาย ๆ ด้าน ได้รับการยอมรับให้เป็นวัฒนธรรมสากล ซึ่งภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกนำวัฒนธรรมสากลไปประยุกต์ใช้ร่วมกับวัฒนธรรมของตนเอง

๔. สาระการเรียนรู้
๑. อัตลักษณ์และความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม
- ๑.๒ ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม
- วัฒนธรรม

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การเขียนแผนที่ความคิดเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคม
- การสรุปความรู้เรื่อง ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม: วัฒนธรรม

๘. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง ความ หลากหลายในสังคมพหุ- วัฒนธรรม: วัฒนธรรม ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอเกี่ยวกับวัฒนธรรม เช่น วิดีทัศน์เรื่อง ASEAN Focus ตอน วัฒนธรรม การกิน ระหว่างที่นักเรียนดูวิดีโอ ให้ครูอธิบายและซักถามเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับวัฒนธรรมในวิดีโอที่นักเรียนดู ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม หรือแสดงความคิดเห็น หรือสุ่มนักเรียนตอบคำถาม

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูตั้งประเด็นคำถามว่า ในสังคมหนึ่ง ๆ จะมีลักษณะทางวัฒนธรรมเป็นอย่างไร เพราะเหตุใด จึงเป็นเช่นนั้น แล้วให้นักเรียนศึกษาเรื่อง วัฒนธรรม จากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ ของ วพ. และจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น เอกสารในห้องสมุด อินเทอร์เน็ต

๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาและจากการคู่มือที่นำมาช่วยกันสรุปเป็นแผนที่ความคิดลงบนกระดาน หรือเขียนเป็นโพสเตอร์ แล้วนำไปติดไว้บนป้ายนิเทศในห้องเรียน จากนั้นให้นักเรียนบันทึกแผนที่ความคิดลงในแบบบันทึกความรู้เป็นการบ้านส่งครูในชั่วโมงถัดไป

๗. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

๘. ครูซักถามนักเรียนว่า

– การเรียนรู้เรื่อง ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม: วัฒนธรรม เราจำเป็นต้องปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองในเรื่องอะไร

– ในการปฏิบัติตนดังกล่าวนี้ตรงกับหลักค่านิยม ๑๒ ประการในข้อใด

ครูให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม ครูเฉลยคำตอบและสรุป แล้วให้นักเรียนสรุปความรู้เรื่อง ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม: วัฒนธรรม ลงในสมุดเป็นการบ้านส่งครู

ขั้นขยายความรู้

๕. ครูให้นักเรียนอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับสังคมวัฒนธรรมที่นักเรียนสนใจ ๑ เล่ม เช่น เรื่อง สยามหลากหลายพันธุ์ ขององค์ บรรจุน แล้วสรุปความรู้ที่เกี่ยวกับเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมพหุวัฒนธรรมที่ได้จากหนังสือที่อ่าน เขียนเป็นเรียงความส่งครู แล้วครูสุ่มนักเรียน ๒-๓ คน ให้ออกมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังหน้าห้องเรียน

ขั้นประเมิน

๕. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๐. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๒. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- วัฒนธรรมในสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกันมีสาเหตุมาจากอะไร
- วัฒนธรรมสากลคืออะไร
- วัฒนธรรมสากลมีความสำคัญกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบันอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม: วัฒนธรรม โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้

๑๔. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและการพึ่งพาซึ่งกันและกัน เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. วิดีทัศน์เรื่อง ASEAN Focus ตอน วัฒนธรรมการกิน

ที่มา: <http://youtu.be/BPjbPMZY9gs>

๒. แบบบันทึกความรู้

๓. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗

การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและการพึ่งพาซึ่งกันและกัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์

๔.๑ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความอดทน การเฝ้าหาความรู้ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๑๑. เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน

๑๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม เราจะต้องพึ่งพาซึ่งกันและกัน ยอมรับ เรียนรู้ และทำความเข้าใจในความแตกต่างทางสังคมวัฒนธรรม โดยมีวิธีการปฏิบัติตน ได้แก่ การเคารพซึ่งกันและกัน การไม่แสดงกิริยาและวาจาดูหมิ่นผู้อื่น และรู้จักแบ่งปันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

๔. สาระการเรียนรู้

๒. การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและการพึ่งพาซึ่งกันและกัน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๔. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. มีจิตสาธารณะ

๖. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การทำใบงานเรื่อง การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
- การสรุปความรู้เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและการพึ่งพาซึ่งกันและกัน

๘. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุ-วัฒนธรรมและการพึ่งพาซึ่งกันและกัน	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ
๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม		

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูนำภาพหรือวีดิทัศน์ลักษณะที่เป็นคู่ตรงข้ามกัน เช่น คนโวยวายใส่กันกับคนจับมือกัน หรือ คนถูกทิ้งอยู่ข้างถนนกับคนที่ได้รับการดูแลจากสถานสงเคราะห์ หรือเด็กไม่ยอมไปเรียนหนังสือกับเด็กนั่งเรียนหนังสือ มาให้นักเรียนดูในห้องเรียน ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่า มีความรู้สึกต่อภาพหรือวีดิทัศน์นั้น ๆ อย่างไร

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาว่า จากภาพหรือวีดิทัศน์ที่นักเรียนได้เห็นไปแล้วนั้น นักเรียนคิดว่าควรเลือกปฏิบัติตามภาพวีดิทัศน์ใด เพราะเหตุใด ให้นักเรียนสรุปและเขียนลงในใบงานที่ ๒ เรื่อง การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ส่งครู โดยที่ครูให้นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้จากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ๑-๒ ม. ๔-๖ ของ วพ. และจากอินเทอร์เน็ต

๖. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า “การที่จะปฏิบัติตนเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมได้นั้น เราจะต้องปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองในเรื่อง ความอดทน การใฝ่หาความรู้ และการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง” แล้วซักถามนักเรียนว่า เราต้องปฏิบัติอย่างมีวินัยในเรื่องดังกล่าวนี้อย่างไร โดยครูสุ่มนักเรียน ๓-๕ คน ให้ลุกขึ้นมาตอบคำถาม ครูเฉลยคำตอบ แล้วซักถามนักเรียนต่อว่า การปฏิบัติตนดังกล่าวนี้ตรงกับหลักคำนิยม ๑๒ ประการในข้อใดบ้าง แล้วสุ่มนักเรียนตอบคำถามเช่นเดิม ครูเฉลยคำตอบ แล้วให้นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้ลงในแบบบันทึกความรู้เป็นการบ้านส่งครูในชั่วโมงถัดไป

๗. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ขั้นขยายความรู้

๘. ครูให้นักเรียนสืบค้นข่าว เช่น ข่าวเกี่ยวกับความเสียหายจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ข่าวเกี่ยวกับการทะเลาะเบาะแว้งกัน ข่าวเกี่ยวกับการอพยพย้ายถิ่นของประชากร นำข่าวมาวิเคราะห์ว่า ถ้าเราอยู่ในสถานการณ์ดังกล่าวนี้ เราจะปฏิบัติตนอย่างไร เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและการพึ่งพาซึ่งกันและกัน สรุปแล้วออกมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังหน้าห้องเรียน

ขั้นประเมิน

๙. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๐. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๒. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- วิธีการที่ดีที่สุดที่แสดงออกให้เห็นถึงการเคารพซึ่งกันและกันคืออะไร
- เมื่อเราต้องสนทนากับคนที่มีสังคมวัฒนธรรมแตกต่างจากเรา เราควรแสดงกิริยาอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและการพึ่งพาซึ่งกันและกัน โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้

๑๔. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเรื่อง ความมีวินัยในตนเองเพื่อความปรองดองสมานฉันท์ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพหรือวิดีโอที่แสดงถึงลักษณะที่เป็นคู่ตรงข้ามกัน เช่น คนโวยวายใส่กันกับคนจับมือกัน หรือคนถูกที่อยู่ข้างถนนกับคนที่ได้รับการดูแลจากสถานสงเคราะห์ หรือเด็กไม่ยอมไปเรียนหนังสือกับเด็กนั่งเรียนหนังสือ

๒. ใบงานที่ ๒ เรื่อง การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

๓. แบบบันทึกความรู้

๔. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

๕. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘

ความมีวินัยในตนเองเพื่อความปรองดอง สมานฉันท์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์

๔.๑ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความอดทน การเฝ้าหาความรู้ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๑๐. ยอมรับในอัตลักษณ์และเคารพความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม
๑๑. เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน
๑๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและการพึ่งพาซึ่งกันและกัน เพื่อความปรองดอง สมานฉันท์ อย่างมีประสิทธิภาพ เราซึ่งเป็นคนหนึ่งคนหนึ่งในสังคมจะต้องปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองในเรื่อง ความอดทน การเฝ้าหาความรู้ และการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๔. สาระการเรียนรู้

๑. อัตลักษณ์และความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม
 - ๑.๑ อัตลักษณ์ในสังคมพหุวัฒนธรรม
 - ๑.๒ ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม
๒. การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและการพึ่งพาซึ่งกันและกัน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเองเพื่อความปลอดภัย สมานฉันท์
- การสรุปความรู้เรื่อง ความมีวินัยในตนเองเพื่อความปลอดภัย สมานฉันท์

๘. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง ความมีวินัยในตนเองเพื่อความปลอดภัย สมานฉันท์ ๒. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูอ่านบทความเรื่อง “พหุวัฒนธรรมกับความหลากหลายทางเพศในสังคมไทย” ให้นักเรียนฟังจากใบความรู้ แล้วซักถามนักเรียนว่า จากเรื่องแสดงให้เห็นว่า เราต้องปฏิบัติตนอย่างไรในการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น ครูบันทึกความคิดเห็นของนักเรียนลงบนกระดาน

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูตั้งประเด็นคำถามว่า ในการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ได้อย่างมีความสุข เราจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร” แล้วให้นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ กลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มเลือกผู้นำกลุ่ม ๑ คน และแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่มด้วยตนเอง

๖. ครูให้แต่ละกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลที่นักเรียนได้ศึกษามาแล้วตามที่ครูได้มอบหมายงานไว้เมื่อชั่วโมงที่แล้ว จากนั้นให้แต่ละกลุ่มนำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองเป็นแผนผัง แผนที่ความคิด หรือความเรียง อย่างใดอย่างหนึ่งตามความสนใจ แล้วออกมานำเสนอผลงานหน้าห้องเรียน

๗. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๘. ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่า “การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ได้อย่างมีความสุขนั้น เราจะต้องปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในเรื่อง ความอดทน การใฝ่หาความรู้ และการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง” ให้นักเรียนบันทึกความรู้ที่ได้ลงในแบบบันทึกความรู้

๙. ครูให้นักเรียนท่องหรืออ่านบทอาขยานคำนิยามหลัก ๑๒ ประการ พร้อมกัน แล้วครูซักถามนักเรียนว่า จากวิธีการปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองดังที่รับรู้ไปแล้วนั้น จะตรงกับคำนิยามหลัก ๑๒ ประการในเรื่องใดบ้าง ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม ครูเฉลยคำตอบและให้นักเรียนบันทึกความรู้ที่ได้ลงในแบบบันทึกความรู้ส่งครู

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูให้นักเรียนนำวิธีการปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันเป็นระยะเวลา ๑ สัปดาห์ บันทึกผลการปฏิบัติและผลที่ได้รับลงในสมุด แล้วนำมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังหน้าชั้นเรียนในชั่วโมงถัดไป

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– ถ้าเราไม่มีวินัยในการปฏิบัติตนเพื่อความปรองดอง สมานฉันท์ จะส่งผลเสียต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมหรือไม่ อย่างไร

– เราควรมีวินัยในการปฏิบัติตนอย่างไรในการให้ความเคารพรูปแบบทางสังคมวัฒนธรรมที่แตกต่างจากเรา

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความมีวินัยในตนเองเพื่อความปรองดองสมานฉันท์ โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ใบความรู้เรื่อง พหุวัฒนธรรมกับความหลากหลายทางเพศในสังคมไทย
๒. แบบบันทึกความรู้
๓. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕

กิจกรรมบูรณาการ ทบทวน และโครงงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์

๔.๑ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความอดทน การเฝ้าหาความรู้ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๑๐. ยอมรับในอัตลักษณ์และเคารพความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม

๑๑. เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน

๑๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สังคมพหุวัฒนธรรม คือ การอยู่ร่วมกันของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทั้งเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา วัฒนธรรม รวมทั้งวิถีชีวิต ความคิด และความเชื่อ การอยู่ร่วมกันของกลุ่มคนเหล่านี้ไม่ได้แสดงให้เห็นเฉพาะการยอมรับในความแตกต่างทางสังคมวัฒนธรรมเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังแสดงถึงการรักษาและแสดงออกอัตลักษณ์ของตนเองของกลุ่มคนในสังคม รวมถึงการปรับตัวและหลอมรวมเอาวัฒนธรรมของกลุ่มคนอื่นในสังคมเข้ามาใช้ในการดำรงชีวิต เพื่อพัฒนาสังคมให้ก้าวต่อไป

อัตลักษณ์ คือ ความเป็นตัวตนที่เป็นความรู้สึกนึกคิดที่เรามีต่อตนเองว่ามีลักษณะเช่นใด และความรู้สึกที่คนอื่นมองเรา ในสังคมพหุวัฒนธรรมนั้นย่อมไม่มีเพียงอัตลักษณ์เดียวเท่านั้น อัตลักษณ์ของกลุ่มคนในสังคมก็ย่อมมีความแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม ถิ่นที่อยู่อาศัย ความเชื่อและศาสนา และภาษา ซึ่งในสังคมพหุวัฒนธรรมจะเป็นสังคมที่มีกลุ่มคนซึ่งมีอัตลักษณ์แตกต่างกันอาศัยอยู่ร่วมกัน อัตลักษณ์ที่แตกต่างกันนี้บ่งชี้ถึงความหลากหลายที่มีอยู่ในสังคมหนึ่ง ทั้งลักษณะทางชาติพันธุ์ของประชากร ภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร การนับถือศาสนา และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เช่น วิถีการดำรงชีวิต อาหาร การสร้างที่อยู่อาศัย

ดังนั้น การที่เราจะอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและพึ่งพาซึ่งกันและกันได้อย่างมีความสุขนั้น เราจะต้องรู้จักการเคารพซึ่งกันและกัน ไม่แสดงกิริยาและวาจาดูหมิ่นผู้อื่น และรู้จักแบ่งปันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเราต้องปฏิบัติตนด้วยความมีวินัย และสม่ำเสมอ ไม่เลือกปฏิบัติต่อคนกลุ่มใด

กลุ่มหนึ่ง มีความอดทนอดกลั้น ใช้เหตุผลเป็นหลักในการปฏิบัติ หมั่นค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมที่แตกต่าง และต้องรู้จักยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองอยู่เสมอ

กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมบูรณาการที่รวบรวมหลักการและความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ ที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปแล้วมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น การศึกษาค้นคว้าและทำรายงาน นักเรียนจะต้องมีความรู้เรื่อง การวางแผน ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสืบค้นข้อมูล

โครงการ เป็นการกำหนดให้นักเรียนปฏิบัติโครงการ โดยเสนอแนะหัวข้อ แนวทางปฏิบัติ หรืออาจเลือกทำโครงการอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน

การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม หรือคำถามเพื่อให้นักเรียนเห็นแนวทางในการนำเนื้อหาความรู้ในหน่วยการเรียนรู้นั้น ๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

คำถามทบทวน เป็นคำถามแบบอัตนัยเพื่อทบทวนผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๔. สารการเรียนรู้

๑. อัตลักษณ์และความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม
 - ๑.๑ อัตลักษณ์ในสังคมพหุวัฒนธรรม
 - ๑.๒ ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม
๒. การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและการพึ่งพาซึ่งกันและกัน
๓. กิจกรรมเสนอแนะ
๔. โครงการ
๕. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
๖. คำถามทบทวน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
๓. ความสามารถในการคิด
๔. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๕. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มุ่งมั่นในการทำงาน
๕. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของคนในสังคมที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียน
- โครงการเรื่อง แนวทางและวิธีการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
- การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประยุกต์ประจำวัน
- การตอบคำถามทบทวน

๘. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย ๒. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูอ่านความหมายของคำว่า “พหุวัฒนธรรม” ให้นักเรียนฟังจากใบความรู้ แล้วให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่า พหุวัฒนธรรมมีความสำคัญอย่างไรกับการอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย โดยให้นักเรียนใช้ความรู้เรื่อง การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย ที่ได้ศึกษามาเป็นพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็น ครูช่วยสรุปและให้นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้ลงในสมุด

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่กิจกรรมที่จะปฏิบัติ

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง อัตลักษณ์ในสังคมพหุวัฒนธรรม ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ ของ วพ. จากนั้นให้นักเรียนทำกิจกรรมเสนอแนะ โดยให้นักเรียนร่วมกันเตรียมการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของคนในสังคมที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียน โดยนักเรียนวางแผนเพื่อช่วยกันศึกษาข้อมูลและจัดนิทรรศการ ซึ่งต้องเป็นนิทรรศการที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และเพื่อนนักเรียนชั้นอื่น ๆ เข้ามาร่วมชมนิทรรศการและวิจารณ์ผลงานด้วย

๖. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๗. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำโครงงานเรื่อง แนวทางและวิธีการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม หรืออาจเลือกทำโครงงานอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน และให้นักเรียนเสนอชื่อโครงงานให้พิจารณาก่อน

๘. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนดไว้ในหัวข้อ การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

– ถ้านักเรียนต้องร่วมกับคนในชุมชนของนักเรียนจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชน ซึ่งผู้ร่วมจัดกิจกรรมเป็นคนจากเชื้อชาติต่าง ๆ นักเรียนจะต้องปฏิบัติตนในระหว่างร่วมกับคนเหล่านี้ในการจัดกิจกรรมอย่างไร

จากนั้นครูแนะนำให้ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เหมาะสม

๙. ครูมอบหมายให้นักเรียนตอบคำถามในหัวข้อ คำถามทบทวน เป็นการบ้าน

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายพหุวัฒนธรรม หรือพหุวัฒนธรรมในสังคมต่าง ๆ ศึกษาและสรุปข้อมูลที่ได้ ส่งครู โดยเลือกเขียนเป็นเรียงความ บทความ รายงาน หรือออกมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังหน้าห้องเรียน อย่างใดอย่างหนึ่ง ตามความสนใจของนักเรียน

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหน่วยนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- อัตลักษณ์ในสังคมพหุวัฒนธรรมมีลักษณะเป็นอย่างไร
- วัฒนธรรมที่แตกต่างกันในสังคมพหุวัฒนธรรมส่งผลต่อประชากรที่อาศัยอยู่ในสังคมนั้น ๆ อย่างไร

– เราควรปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติ หรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ใบความรู้เรื่อง พหุวัฒนธรรม
๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๓. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐

ทดสอบปลายภาค

เวลา ๑ ชั่วโมง

- ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบปลายภาค